

Civilinės teisės ir proceso praktinė užduotis

2006 m. gruodžio 20 d. bankas ir A. M. sudarė kreditavimo sutartį, pagal kurią bankas suteikė A. M. 1 500 000 Lt kreditą. Sutarčiai užtikrinti buvo įkeistas nekilnojamasis turtas: du butai.

2007 m. lapkričio 30 d. A. M. sudarė dovanojimo sutartį, kuria A. M. padovanojo savo motinai sodybą prie ežero ir 1/3 dalį žemės sklypo. 2007 m. gruodžio 1 d. sutartimi A.M. 1/3 dalį žemės sklypo pardavė savo sugyventinei ir tos pačios dienos sutartimi – 1/3 dalį to paties žemės sklypo pardavė savo studijų metų draugui.

2009 m. birželio 16 d. bankas kreipėsi į teismą, ieškiniu prašydamas priteisti iš A. M. 760 000 Lt skolos pagal 2006 m. gruodžio 20 d. kreditavimo sutartį, taip pat prašė pripažinti negaliojančiomis 2007 m. lapkričio 30 d. A. M. ir jo motinos sudarytą dovanojimo sutartį, taip pat pripažinti negaliojančiomis 2007 m. gruodžio 1 d. dvi žemės sklypų pirkimo-pardavimo sutartis ir taikyti restituciją.

Bankas nurodė, kad skolininkas A. M. nuo 2007 m. spalio mėnesio nevykdė sutartinių įsipareigojimų pagal 2006 m. gruodžio 20 d. kreditavimo sutartį. Sutarčiai užtikrinti įkeisto nekilnojamojo turto (dviejų butų) vertė labai nukrito ir dėl to įkeisto turto vertės gali nebepakakti padengti skolai pagal kreditavimo sutartį, o A.M. sudarius dovanojimo ir pirkimo-pardavimo sandorius, sumažėjo banko galimybė išsiieškoti skolą iš kito A.M. turto.

Banko teigimu, šios sutartys sudarytos skolininkui jau nevykdant įsipareigojimų bankui pagal kreditavimo sutartį ir pažeidžia banko, kaip kreditoriaus, interesus, todėl pripažintinos negaliojančiomis CK 6.66 straipsnio pagrindu.

Nagrinėjant bylą teisme paaiškėjo, kad A.M. yra pareiškęs reikalavimą kitoje civilinėje byloje dėl 2006 m. gruodžio 20 d. kreditavimo sutarties pripažinimo negaliojančia (reikalavimas grindžiamas imperatyvių teisės normų pažeidimu, kaip pagrindu laikyti kreditavimo sutartį niekine).

Išanalizavę pateiktą situaciją, atsakykite į šiuos klausimus:

1. Kokios yra *actio Pauliana* ieškinio taikymo sąlygos?
2. Ar šioje situacijoje buvo pažeistos kreditoriaus teisės?
3. Įvardinkite ieškinio senaties termino pradžios momentą ir šio termino trukmę *actio Pauliana* ieškinio atveju. Į kokias aplinkybes turi atsižvelgti teismai, vertindami, buvo ar nebuvo praleistas ieškinio senaties terminas šioje situacijoje?
4. Įrodinėjimo naštos paskirstymas proceso šalims. Teisinės prezumpcijos – jų įrodomoji galia bei reikšmė įrodinėjimo procese, pagal įstatymus preziumuojamų aplinkybių paneigimo tvarka.
5. Bylinėjimosi išlaidos ir jų paskirstymas šalims. Žyminio mokesčio dydžio apskaičiavimo (indeksavimo) tvarka, paduodant *actio Pauliana* ieškinį.
6. Kokie yra privalomieji ir fakultatyviniai civilinės bylos sustabdymo pagrindai? Ar šioje situacijoje, Jūsų vertinimu, yra pagrindas sustabdyti civilinę bylą, pareikštą pagal banko ieškinį?

Baudžiamosios teisės ir proceso praktinė užduotis

Nustatyta, kad kaimo gyventojas Rimvydas T., būdamas neblaivus, įkyriai beldėsi į savo kaimynės N. duris, o kai ši jį įleido, atsisėdęs virtuvėje vartojo alkoholį. Kai N. pabandė išprašyti jį lauk, šis ją staiga užpuolė, užlaužė ranką, nustūmė į kambarį, pargriovė ant lovos, nuplėšė nuo jos marškinėlius ir liemenėlę, lietė jos krūtis, kišo rankas į kelnaites, bandė jas numauti, tačiau nukentėjusioji stūmė jį nuo savęs rankomis šaukdama: „Ką tu darai, nustok“. Po kelių minučių tokio pasipriešinimo Rimvydas T. staiga nutraukė savo veiksmus, atsikėlė, pasakė: „Nepyk“ ir skubiai išėjo iš nukentėjusiosios namų. Sulaikytas Rimvydas T. savo veiksmus paaiškino girtumu ir staiga kilusiu noru pasimylėti su kaimyne. Jo žodžiais tariant, tam tikru momentu supratus, kad elgiasi blogai, ją paleido ir pabėgo.

Prokuroras apkaltino Rimvydą T. pasikėsinimu išžaginti pagal BK 22 str. 1 d. ir 149 str. 1 d. ir seksualiniu prievartavimu (lytinės aistros tenkinimu fizinio sąlyčio būdu) pagal BK 150 str. 1 d. Kaltinamasis ir jo gynėjas prašė teismo priimti išteisinamąjį nuosprendį, nes situacija vertintina kaip savanoriškas atsisakymas pabaigti nusikaltimą.

Argumentuotai atsakykite į šiuos klausimus:

- 1. Įvertinę kaltinimo ir gynybos pozicijas kvalifikuokite kaltinamojo veiksmus.*
- 2. Nustatant faktines aplinkybes buvo apklaustas nukentėjusiosios N. sutuoktinis, kuris davė parodymus apie tai, ką jam apie įvykį papasakojo žmona. Kaltinamojo gynėjas baigiamojoje kalboje prašė nesivadovauti šio liudytojo parodymais, nes jis pats įvykio nematė, todėl šie parodymai negali būti pripažinti įrodymu. Ar pagrįstas gynėjo prašymas?*
- 3. Prokuroras pateikė teismui informaciją, kad Rimvydas T. prieš 15 metų buvo teistas už išžaginimą, ir atkreipė į tai dėmesį baigiamojoje kalboje. Kaltinamojo gynėjas pareiškė, kad remimasis šia informacija nėra teisėtas, nes teistumas yra išnykęs. Ar gali teismas, priimdamas nuosprendį, vienaip ar kitaip remtis informacija apie išnykusį kaltinamojo teistumą?*